

Test teatar

neki "mudraci" po ceo dan telefoniraju, pozivaju glumce da ne igraju, prete.

Zato Ljubiša Ristić smatra da niko nikome ne može da kaže - da ne sme da igra predstavu.

- Zabranjujete jer niste u stanju da je napravite - rekao je Ljubiša Ristić.

M. Đurić

U v...
ie b...
vić" *pozorišni poslenici po*
ne igrati"

Pita

POLITIKA

subota, 14.12. 1996.

prev

greš

stavi

mora

čove

ka. T

lo po

turnu

kovi

ktor

čna p

na k

Med

za ku

„Svl

rem

me š

adu. „

šago

vornica,

bora i

POZORIŠTARIJE

UMESTO PREDSTAVA

U "Paviljonu Veljković", na inicijativu Centra za kulturnu dekontaminaciju i njene "duše" Borke Pavićević, minulog utorka održan je jedinstven skup pozorišnih umetnika, prvobitno nazvan "Umesto predstave". sa naknadnom alternativnom varijantom naslova "Svlačenje slobode".

U ovom trenutku činilo se da je nezamisliv susret pozorišnika dijametralno suprotnih stanovišta, od glumca koji ovih dana nije odigrao predstavu iz protesta što se u Teatru T te večeri ne čita proglas studenata FDU i Udruženja dramskih umetnika, a prethodne večeri nije bilo predstave što je neko bio brojač glasova u izornoj jedinici, pa sve do predsednika JUL-a, koji je, iznenada došao usred razgovora sa svojim glumcima. Pa ipak takav susret se desio.

Desilo se da te večeri nije bilo predstave ni u jednom pozorištu, u većini pozorišta kao simboličan čin podrške nadstranačkom studentskom protestu, u dva pozorišta zato što i inače nije bilo predstave, uz naglašavanje da bi oni predstave igrali da su objavljene, a Ljubiša Ristić je ispričao da je Eva Ras saopštila da ne može da igra predstavu te večeri u KPGT-u kad njene kolege ne igraju predstavu u drugim pozorištima. Rekao je da je, on te razloge uvažio.

čas žučan i emotivan, čas razlozan i argumentovan, razgovor se vodio oko dileme da li igrati ili ne igrati predstave u "smutnim vremenima" sa svim teorijskim, istorijskim i političkim digresijama.

Najemotivnija je bila Mira Karanović koja je rekla da ne dozvoljava da je iko ospori da upravo svojim odigranim predstavama govori opredeljeno za svoje vreme i o svom vremenu i da se omalovažava taj njen veoma ozbiljan čin, koji je najčešće i polemika sa vremenom. Ona je čak i napustila skup.

Dejan Mijač je rekao da mu niko ne može oduzeti pravo na njegov umetnički čin, predstavu, što će vršiti pritisak da jedino pozorište stane od onog što svi ostali čine, produžavaju svoj rad. Bilo je i drugih argumenata da je pozorište "prostor slobode", da je u Beogradu on to najčešće bio pre nego što je bilo koja druga umetnost tako odlučno

„jeste razlika između
izme
pr

Позориштарије

širila prostor slobode i zašto danas gasiti taj prostor.

Nekoliko učesnika veoma je oštro zamerio pozorištu što je u doba samoupravnog socijalizma davao nacionalističke komade koji su krajnjoj liniji doveli do rata. Još oštrije su pojedini učesnici zamerali pozorišnim umetnicima što ovih dana igraju predstave. Jedni su se pitali zašto se od pozorišta traže da jedino proglasi "generalni štrajk". Predrag Ejodus je podsetio da je danas jasno da se i za vreme okupacije igralo u Beogradu ne za okupatore, jer oni nisu išli na dramske predstave, već za narod i time održavala kakva takva svest naroda za samoodržanjem.

Na lično usmerene kritike, Ljubiša Ristić, koji je jedan deo prisutnih iznenadio svojim dolaskom, veoma emotivno je upitao da li ga iko može optužiti za nacionalizam, mada zamerke nisu išle samo u tom pravcu.

Milena Dragičević i Katarina Pejović su smireno i argumentovano analizirale sadašnji pozorišni trenutak u političkom kontekstu i dobile aplauz prisutnih.

U ovom kratkom osvrtu koji samo želi da skrene pažnju da se dijalog pokazao ne samo mogućan nego i neophodan, nisu navedeni mnogi značajni stavovi učesnika u ovoj dvoiposatnoj priči. Navodno će pozorišni list "Ludus" integralno objaviti celokupni tok razgovora. Uveren sam bez cenzure i - samocenzure.

Jedan mlad Mađar, slučajni namernik na ovom skupu, rekao je da će mnogi možda sebi jednog dana prebacivati što nisu učestvovali u istoriji koja im se ovih dana dešavala. Nije shvatio da je i ovaj razgovor već deo te istorije, pozorišne svakako.

Jovan Ćirilov

У
У
Бор
одр
шни
„Ум

алтернативном

„Свлачење слободе”

У овом тренутку чинило се да

зам

мет

глу

пре

тру

ден

уме

бил

јач

све

изн

НАША BORBA

петак, 13.12. 1996.

REFLEKSI TRIBINE 'SVLAČENJE SLOBODE' U
CENTRU ZA KULTURNU DEKONTAMINACIJU

TEST TEATARSKE DILEMA

U večeri kada u Beogradu, zbog podrške studentskom protestu, nije bilo pozorišnih predstava (10. decembra), u Paviljonu "Veljković" pozorišni

poslenici pokušali da odgovore na dilemu "igrati ili ne igrati"

Pitanje moći pozorišta uglavnom je prevaziđeno i vreme je da ispravljajući greške počinjene davno u prošlosti postavimo osnovno pitanje koje se tiče moralnosti i lične

odgovornosti svakog čoveka ponaosob samim tim i umetnika. To je jedno od mišljenja koje se čulo početkom sedmice

u Centru za kulturnu dekontaminaciju Paviljona Veljković kada je, kako kaže njegov direktor Borka Pavićević, "odi-

grana neobična pozorišna predstava" čiji je reditelj, na kraju

својим глумцима. Па ипак та

ет се десио.

ћ”, н

ултур

ене

пог

уп

но

на

ом на

се да

ника

овиш

ије о

го се

прог

а др

вечер

ко би

едини

Л-а,

азгов

SRE

n

pre
orne
red

U raz
e od
netnu
že re
su u
šle te
Ono
išno
na ko
lisale

Bez
se ov
besk
ta u
veli p
ugla
nutk
avu i
vno
rati p
ožda
oji su
iaciju
vaj na
S o
aprav

roblema oko ustanovljavanja iden-
teta pojedinihi govornika na strani-
ama „Naše Borbe“ donosimo delo-

krajeva, Predsednik države. Međutim, to što se dešavalo u Centru za kulturnu dekontaminaciju na tribini "Svlačenje slobode" svoje razloge, barem što se organizatora tiče, ima u onome što se ovih dana dešava u Beogradu. "Prvo što treba uočiti", kaže naša sagovornica, "jeste razlika između izbora i glasanja, i uvažavanje prava na izbore koje je po bilo kom moralnom načelu osnovno pitanje slobode i o kome se ovih dana raspravlja na beogradskim ulicama i širom zemlje."

Svoje viđenje tribine "Svlačenje slobode" reditelj Gorčin Stojanović karakteriše kao susret vrlo različitih ljudi. "Ono za čime ja žalim i što ako sada nije vreme, jednom mora doći, a načeto je ovom tribinom, jeste problem lične odgovornosti i vlastite krivice zbog toga što smo nešto prepoznali a nismo reagovali ili ga nismo ni prepoznali uopšte."

Određujući se na neki način prema onome što se desilo u Centru Borka Pavićević smatra da je to bila jedna vrsta testa. Svi su govorili tačno ono što misle. Još kada bi se tome dodalo ono što se ne može videti u novinskim izveštajima, gestove, artikulaciju dobili bismo sve portrete učesnika i njihove uloge. Istovremeno, na pitanje treba li igrati ili ne nismo dobili odgovor. Ja sam onda mislila da treba raspravljati o dugoj istoriji pozorišta i njegovoj vezanosti za državu, koje je u našem slučaju institucija režima.

Drugo, trebalo je demistifikovati osećanje misije od koga pate mnogi ljudi ne uviđajući da se nešto stvarno politički dešava sa potpuno druge strane. U drugim zemljama je primarno pitanje problema ekonomije, atomske bombe ili svet kompjutera dok je kod nas, s obzirom da je sve postalo pozorište, to primarno pitanje jer uloga jednog čoveka iz pozorišta, koji je postao šef partije zapravo pokazuje da se stvar do kraja teatralizovala."

Zbog toga je stvarni domet ovog razgovora održanog u centru za sada najbolje proceniti iz činjenice da se kako kaže Gorčin Stojanović "sada govori javno ono što smo do juče pričali po ćoškovima", i saznanje da je važno pokrenuti pitanje kakav repertoar je negovan tokom proteklih godina. Jer, da je o tome vodjeno računa, da se nisu akumulirale mnoge stvari, ne bismo sada raspravljali treba li igrati ili ne. Greška se ovde desila davno i zbog toga bi trebalo nastaviti ovakve razgovore kako bismo se pročistili i osvestili."

Interesantno je, pored načina na koji je vodjen razgovor i to kako su pojedini mediji preneli njegovo tok. Po mišljenju Borka Pavićević i to je deo jednog pozorišnog čina u kome svako igra svoju ulogu. "Sada bi bilo zanimljivo izanalizirati šta o tome pišu dnevne novine. Recimo "Politika" neće da izgovori Centar za kulturnu dekontaminaciju nigde, zato što je to stresno ime, i normalno da će preneti samo onaj deo govora u kojima se traži da se ne prekidaju predstave i glumcima ne oduzima život. Ja se pitam šta bi bilo da vlast sada zabrani predstave. Da iz nekog razloga kaže ne treba nam institucija pozorišta? Volela bih onda da vidim ko bi igrao i po koju cenu. Treba dakle raščistiti to neraščišćeno osnovačko pitanje o odnosu vlasti i politike, i jednom reći pa dobro kako nas možete optuživati da hoćemo vlast a sami je držite da čvršće ne može", zaključuje ovim pitanjem sagovornik "Naše borbe" Borka Pavićević, dodajući da "niko nije pitao ljude na Univerzitetu u kojoj su oni partiji kada traže da se ova ustanova ne bavi politikom."

Ž. Jovanović

CA UC

sl

nika S
i prote
a u fo

na vre
ono što
o seden
koga se
znam d
u ustin
ta nije r
je ipak s
uje i ka
nput reć
smo s v
Nije do
iti na s
kodnevn

jav

ednom
zvaio na
se „dev
decu laž
branjiv
vid, evc
elji.

ip Dav

Jubiša R

F. D: Jedin
je ono dok